



ВЕСІЛЬНІ ЛАДКАНКИ З ВЕРХНЬОЇ РОЖАНКИ

Ганна СОКІЛ

ORCID ID: <https://org/0000-0002-8352-2124>

доктор філологічних наук, професор,
Львівський національний університет ім. Івана Франка,
кафедра української фольклористики,
вул. Університетська, 1, 79000, м. Львів, Україна
e-mail: gan.sokil@gmail.com

Аналізуються весільні пісні с. Верхня Рожанка Сколівського району Львівської області. За етнографічним районуванням це село належить до Бойківщини, весільні пісні тут називають ладканками. Ладканковий тип (термін Ф. Колесси) — один із найдавніших ритмомелодійних типів. *Предмет дослідження* — польові матеріали, записані на початку ХХІ століття. Як відомо, традиційні весільні пісні на сучасному етапі, як і самі обряди, доволі трансформувались, здебільшого перейшли у пасивний фонд. Повертаючись до своїх витоків, маємо досягнути минуле за народними звичаями та обрядами, в чому і проявляється *актуальність* досліджуваної проблеми, адже ладканки відтворюють специфіку бойківського весілля, передають атмосферу його побутування, представляють багатий змістово-мотивний фонд, образну систему, віддзеркалюють морально-етичні, естетичні, правові та інші норми й стосунки між членами родини, роду, громади тощо. Усе це представляє потужний фольклорний фонд українців з його загальнонаціональною основою і своєрідним регіональним різномайттям.

Весільні ладканки супроводжували різні етапи обрядодій — вінкоплетини («як в'ють вінці»), розчісування коси, похід («поїзд») сватів від молодого до молодої, «як посадили молоду чи молодого на посад», «як ідуть придани», «як староста «стинає» голову молоді», «як завивають чипиць, хустку», «як чіпкають молоду», завершення весілля, подяка господарям. Пісні подані з музичним супроводом. Мелодії транскрибувала Христина Попович.

Ключові слова: бойківське весілля, весільні ладканки, вінкоплетини, молодий, молода, свахи, староста.

Hanna SOKIL

ORCID ID: <https://org/0000-0002-8352-2124>,

Doctor of Philological Sciences, Professor,

Ivan Franko National University of Lviv,

Universytetska Street 1, 79000, Lviv, Ukraine

e-mail: gan.sokil@gmail.com

WEDDING SONGS LADKANKAS FROM VERKHNIA ROZHANKA

The article focuses on wedding songs of the village Verkhnia Rozhanka in Skole district of Lviv region. According to the ethnographic division this village belongs to Boikivshchyna area where wedding songs are called *ladkankas*. Ladkanka type (the term used by F. Kolessa) is one of the oldest rhythmical and melodious types. *The subject of the research* is field materials recorded at the beginning of the XXI century. It is known that at the current stage traditional wedding songs, as well as the very folk rituals, have undergone significant transformations, mainly they became part of the passive fund. By going back to our roots we should understand our past on the basis of folk rituals and customs where the *topicality* of the problem is reflected as ladkankas reflect specific nature of Boiko wedding, render the atmosphere of the everyday life, represent substantial meaning and motive fund, imagery system, reflect moral and ethical, aesthetic, legal and other norms and relationships between family members, members of one's lineage, community, etc. All these elements represent a powerful Ukrainian folklore fund with its common national basis and peculiar regional diversity.

Wedding songs ladkankas accompanied by different stages of ritual actions — vinkopletyny (flower wreath twining)», plait combing, a visit of the matchmakers («train») from the fiancé to the fiancée, how the fiancé or fiancée got seated «як посадили молоду чи молодого на посад», how wedding guests go «як ідуть придани», how starosta «chops off» the fiancée's head «як староста «стинає» голову молоді», how head scarf is tied «як завивають чипиць, хустку», how fiancée has head scarf tied on her head «як чіпкають молоду», the end of the wedding, gratitude to the hosts. Ladkankas in Verkhnia Rozhanks are performed by svashkas — special young girls who on behalf of the young couple or other participants of the ritual explain the events taking place during the wedding.

The songs are accompanied by music. Melodies have been transcribed by Khrystyna Popovych, who reproduced different variants, pitch and tempo levels of their performance, their style and emotional expressiveness, typical agility of ladkanka inside the ritual, its flexibility and diversity.

Keywords: Boiky wedding, wedding songs ladkankas, wreathtwining, fiancé, fiancée, matchmakers, wedding starosta (a man mainly representing fiancé's family who performs some duties of master of ceremonies).

Як заводили на посад.
Розчісуют косу, і свашки ладкають.

01

Мел. I

♩ = 172 Речитативно

По дво ру го луб ка лі та є,
По дво ру го луб ка лі та є.

1. По двору голубка, літає, 2
2. Староста свашечки збирає, 2
3. За новийкий столик вкладає. 2

02

Мел. IIa

♩ = 172 Речитативно

По чи нать ся гос ти на,
По чи нать ся гос ти на
Від Бо га Гос по ди на.

1. Починається гостина 2
Від Бога Господина.

Мел. IIб

2. Почав єї Богойко 2
Та й наш любий ксьонзойко.

Мел. IIa

3. Ой і Ти, Божа Мати, 2
Ходи нам помагати.

Мел. IIб

4. Ходи нам помагати 2
Вісіля починати.
5. Заграйте, ангелойки, 2
У кидрові скрипойки.

Мел. IIa

6. Розвеселіт родину 2
У щасливу годину.

♩ = 172 Речитативно

По чав є і Бо гой ко,
По чав є і Бо гой ко
Та й наш лю бий ксьон зой ко.

03

Мел. I

1. Літали галойки понад сад, 2
2. Кликали Оксанку на посад. 2

04

Мел. III

♩ = 172 Речитативно

Ой а що ж то то, ой а що ж то то
в ко мо рой ці гу та є?

1. Ой а що ж тото 2 \
в коморойці гутає? /2
2. Ой тото татко 2 \
своє дитя навчає. /2
3. Ой навчає та й наказує : \
«Моя люба дітинко. /2

Мел. IIб

4. Моя люба дітинко, 2
щоби ти бла ладнийко,

Мел. I

5. Богочкови й людям славнийко». 2

Мел. III

6. Ой а що ж тото 2 \

в коморойці гутає? /2

7. Ой тото мамка 2

своє дитя навчає.

8. Положила ї 2 \

ї у коморі на стільчик. /2

9. Ой розплітає та й розчісує \
жовту косу під вінчик. /2

10. Ой розчісує та й наказує: \
«Моя люба дітинко, /2

Мел. IIб

11. Моя люба дітинко, 2

Що би-сь була ладнийко.

Мел. I

12. Богочкови й людям славнийко». 2

Мел. III

13. Ой а що ж тото 2 \

в коморойці гутає ? /2

14. Ой тото братчик свою сестричку \
на посад уберає, /2

Мел. I

15. Боксові чобітки вбуває. 2

05

Мел. IIа

1. Мамка вінок рихтує 2
З золотими квітками.

Мел. IIб

2. Татко вінок накладат, 2
Добру ї' дольку бажат,

Мел. I

3. Шовками доріжку застелят. 2

Мел. IIа

4. Ходит Оксанка, ходит 2
Та й свого татка просит:

Мел. IIб

5. Ой ти мій любий татку, 2

Благослови ж ти мене.

6. Благослови ж ти мене 2

У божий час на посад.

7. Ой мовит татко, мовит: 2

Най тя Бог благословит.

8. З Богом, дітинко, з Богом, 2

З божими ангелами,

9. З божими ангелами, 2

З близькими сусідами.

06

Мел. I

1. Пристільте шовківці, я піду, 2

2. Благословіт місце, я сяду. 2

Староста: Проше, проше, народе званний, збранный, чотиристоронний, яких вас Госпоодь Бог зобрав до сего дому веселого, так сеся панна прошає на хвильку тишини. Насамперед вона просит Господа Бога, який її на світ напустив і божими заповідями обіцяти ходила. Так вона просит свого татка возлюбленого, котрий при її христу стояв і за неї «Вірую» говорив. Так вона просит свою мамку возлюблену, котра її у своїм утробі носила, своїми грудьми кормила і до стану су-пружеського допустила і поблагословила.

Поблагословили-сьте посад, поблагословіт ище місце молоді.

(Усі гості): З Богом святим!

(Староста): З другим словом! (Усі гості): З Богом святим!

(Староста): З третим словом! (Усі гості): З Богом святим! ¹

Молоду посадили на посад.

07

Мел. IIа

1. Ой де Оксанка сидит, 2
Там ся стіночка блищит

Мел. IIб

2. Від личка рум'яного, 2

Від вінка зеленого.

3. Личко ся рум'яніє, 2

Вінок ся зеленіє.

08

Мел. I

1. Полював Василько по лісі, 2

2. Спольовав пташатко й у стрісі. 2

3. Вже би ти, Васильку, думати, 2

4. Де тото пташатко сховати. 2

5. Вже би ти кліточку робити, 2

6. Би тото пташатко стулити. 2

7. Є в мене кліточка в покою, 2

8. Заберу пташатко з собою. 2

09

Мел. IIа

1. Ой Оксанка при столу 2

Пише письмо кождому.

¹ Слова старости зап. від Лесяка Миколи Антоновича, 1940 р. н.

Мел. III

2. Посилає вна 2 \
в далеку країночку. /2

Мел. IIб

3. В далеку країночку 2
По близьку родиночку.

Мел. III

4. Ой сокіл летит, весело крилит, \
їде родинка, їде. /2

5. Видко сокола по літанічку,
що високо літає.

Видко Оксанку по вісілічку,
що татка й мамку має.

Мел. IIб

6. Вісіля веселийке — 2
Вся родинка спрошена.
7. Вся родинка спрошена, 2
Єї личко веселе.

Мел. III

8. Ой під вишнями, під черешнями \
Оксанка чаїї мила. /2

Мел. IIб

9. Ой мила, недомила, 2
Свої мамці вгодила.
10. Ой мила, перемила, 2
Свекрусі не вгодила.

10

Кухарці ладкають:

Мел. I

1. Помай Біг, кухарко, ти до нас, 2
2. Чи є в тя гостинка ой про нас? 2

11

Мел. IIа

1. Та й лижечки точені, 2
Ми гості запрошені.

Мел. IIб

2. Ой гостинку намносят, 2
3. Лиш староста не просят.

Старості:

4. Староста ся встидає, 2
За двері ся ховає.

5. За двері ся ховає, 2
Бо горівки не має.

6. Бо вінь горівку випив 2
Із кухарков в коморі.

7. Бде жупан продавати, 2
Горівки купувати.

8. Не стій, старосто, в корчи, 2

Йди нам горівки вточи.

9. Ой не точи нам стеблом, 2

А принеси нам з ведром.

10. Ми не такого роду, 2

Що би-сьме пили воду.

11. Пташки-горішки летят, 2

Свашки горівки хотят.

12. Губки нам ізгоріли, 2

Груди нас заболіли.

(У молоді посад уже)

Посад в молодого

Староста: Проше, проше, народе званний, збранний, чотиристоронний, яких вас Госпоодь Бог зобрав до сего дому веселого, так сесь пан прошає на хвильку тишини. Насамперед він просит Господа Бога, який його на світ напустив і божими заповідями обіцяти ходив. Так він просит свого татка возлюбленого, котрий при його христу стояв і за нього» Вірую» говорив. Так він просит свою мамку возлюблену, котра його у своїм утробі носила, своїми грудьми кормила і до стану супружеського допустила і поблагословила. Поблагословили-сьте посад, поблагословіт іще місце молодому.

З Богом святим! (тричі)²

Молодого посадили на посад

12

Мел. I

1. Літали галойки понад сад, 2
2. Кликали Василька на посад. 2
3. Ой що ж вам, галойки до того, 2
4. Ой є в мене татко до того. 2
5. Ой є в мене мамка до того, 2
6. До посаджю мого любого. 2

13

Мел. III

1. Ой а що ж тото 2 \
в коморойці гутає? /2
2. Ой тото татко, 2 \
свого синка навчає: /2
3. Ой а що ж тото 2 \
в коморойці гутає? /2

² Слова старости зап. від Лесяка Миколи Антоновича, 1940 р. н.

4. Ой тото татко, 2 \
свого синка навчає: /2
5. Ой а що ж тото 2 \
в коморойці гутає? /2
6. Ой тото татко 2 \
свого синка навчає. /2
7. Ой а що ж тото, 2 \
в коморойці гутає? /2
8. Ой тото мамка 2 \
свого дитя навчає: /2
- Мел. IIб
9. Моя люба дітинко, 2
Щоби ти був ладнийко,
- Мел. I
10. Богочкови й людям славнийко. 2
- Мел. III
11. Ой а що ж тото 2 \
в коморойці гутає? /2
12. Ой тото мамка 2 \
свого синка навчає. /2
13. Ой навчає та й наказує: \
Моя люба дітинко, /2
- Мел. IIб
14. Моя люба дітинко, 2
Що би ти був ладнийко.
- Мел. I
15. Богочкови й людям славнийко. 2
- Мел. III
16. Ой а що ж тото, 2 \
в коморойці гутає? /2
17. Тото сестричка свого братчика \
на посад убирає, /2
- Мел. I
18. Новийкий костюмчик вдіває. 2
- Мел. IIб
19. Мамка вінок рихтує 2
З золотими квітками.
20. Татко вінок накладат, 2
Добру му дольку бажат.
21. Ходит Василько, ходит 2
Та й свого татка просит:
22. Ой ти мій любий татку, 2
Благослови ж ти мене.
23. Благослови ж ти мене 2
Й у божий час на посад.
24. Ой мовит татко, мовит: 2
Най тя Бог благословит.
25. З Богом, дітинко, з Богом, 2
З Божими й ангелами,
26. З Божими й ангелами, 2

З близькими сусідами.

14

Мел. I

1. Пристріте шовківці, я піду, 2
2. Благаословіт місце, я сяду. 2

15

Мел. IIа

1. Ой де Василько сидит, 2
Там ся стіночка блищит

Мел. IIб

2. Від вінка зеленого, 2
Від личка румняного.

16

Мел. IIб

1. Ой Василько при столу 2
Пише письмо кождому.

Мел. III

2. Посилає він сивим соколом \
в далеку країночку. /2

Мел. IIб

3. В далеку країночку 2
По близьку родиночку.

Мел. III

4. Ой сокіл летит, весело крилит, \
їде родинка їде. /2
5. Видно сокола по літанічку, \
що високо літає. /2
6. Видно Василька по вісілічку, \
що татка й мамку має. /2

Мел. IIб

7. Вісіля веселийке, 2
Вся родинка спрошена.
8. Вся родинка спрошена — 2
Його личко веселе³.

Як молодий іде за молодов, так як свати

17

Мел. I

1. Де ж ти ся, Васильку збираєш? 2
2. Де свого коника сідлаєш? 2

³ Записала Ганна Сокіл 21 липня 2001 року в с. Верхня Рожанка Сколівського р-ну Львівської обл. від Пилипів Анни Миколаївни (Гафійнки-Кудрички), 1937 р. н. (головна свашка), Лесів Агафії Миколаївни (Гафійнки), 1938 р. н., Пинів Марії Петрівни (Жуницівської), 1952 р. н.

3. Ой де ж ти, Васильку, ночовав? 2
 4. У Львові, в столиці, ночовав, 2
 5. Там собі Оксанку сподобав. 2

Мел. IIa

6. Іду, мамко, за нею, 2
 Приведу ти невістку,

Мел. IIб

7. Вби-сь ся нев послужила, 2
 Вби-сь за неї спочила.

18

Мел. IIa

1. На Васильковім дворі 2
 Буяри ся з'їжджають,

Мел. IIб

2. Буяри ся з'їжджають, 2
 В дорогу ся збирають.
 3. Василько молодийкий 2
 Він доріженьку знає,
 4. Він доріженьку знає 2
 Коником повертає.

19

Мел. I

1. Ой залетів сокіл у сей двір 2

Мел. IIa

2. Та й почав щибетати. 2
 Вийди, тещейко, з хати

Мел. IIб

3. Вийди, тещейко, з хати 2
 Зятійка привитати.
 4. Бо твій зятик багатий, 2
 Як кожушок вовнатий.

Мел. IIa

5. Ой ти наш любий сватку, 2
 Розширяй свою хатку.

Мел. IIб

6. Ой сіни та й присіни, 2
 Вби-си сватови сіли.

20

Мел. IIa

1. Ой задзвиніли стіни, 2
 Наскоро ми ту сіли.

Мел. IIб

2. Ой не дзвиніте, сіни, 2
 Не надовго ми сіли.
 3. Ни на ніч, ни на днинку, 2
 Лиш на одну годинку.

Мел. IIa

4. Бо нічечка темнийка, 2
 Оксанка молодийка.

Мел. IIб

5. Як будем іти вночі, 2
 Хоче від нас утечи.
 6. Взьме Василько під плече, 2
 Вже Оксанка ни втече.
 7. Ой типирь наша слава, 2
 З нами Оксанка встала.

Мел. IIa

8. Ой типирь наше краще, 2
 Як наше було перше.

Мел. IIб

9. У вас було єднічко, 2
 А в нас типирь двоїчко.
 10. Типер ми звершинили, 2
 Василька й оженили.

Мел. IIa

11. Ой їще звершено, 2
 Дружбойки поженено.

21

Мел. I

1. Високо сонічко над нами, 2
 2. Збирайся, Оксанко, із нами. 2

Мел. III

3. Ой буду я ся, мої дорогі, \
 із вами ізбирати, /2
 4. Бо щи би ми ся, ой щи би ми ся \
 з своїм татком правдати, /2
 5. Бо ми ни хоче 2 \
 сиві волики дати. /2
 6. Ой щи би ми ся 2 \
 з своїм мамков правдати. /2
 7. Бо ми ни хоче 2 \
 всьо вбранічко придати. /2
 8. А й лишає вна 2 \
 мої менчі сестриці. /2

22

Мел. IIб

1. Зелена калиночка 2
 Згори ся похилила.

Мел. III

2. Наша Оксанка 2 \
 родинці ся відклонила. /2

23

Мел. I

1. Ой ни бануй, мамко, за мною, 2

2. Ни всьо *щи* я взяла з собою, 2

Мел. III

3. Лишаю тобі 2 \
слідочки по дворови. /2

Мел. IIa

4. Ой слідки по дворови, 2
А слезки по столови.

24

Мел. IIб

1. Відчиняй, мамко, ліску, 2
Веде синок невістку.

Мел. IIa

2. Відчиняй, мамко, другу, 2
Веде синок послугу.

Мел. IIб

3. Вби-сь ся нев послужила, 2
Вби-сь за неї спочила.

25

Як ішли придани

Мел. IIб

1. Куда Оксанка ішла, 2
Шовкова трава росла.

Мел. I

2. Дрібними слідками ставала, 2
3. *Що*би єї мамка пізнала. 2

Мел. III

4. Ой мамка слідом 2 \
за свойов дітиночков. /2
5. Ходит Оксанка по нових лавках, \
лавочки помітає. /2
6. *Що* ся підійме 2 \
та й слезки утирає. /2

Мел. IIб

7. Та й слезки й утирає 2
Та й мамку виглядає.

26

То вже прийшли придане

Мел. I

1. Ой де ж ти, Оксанко, типирька, 2
2. Ой прийшла до тебе родинка. 2

Мел. IIa

3. *Ци* в коморойці стоиши? 2
Ци сиві волки поїши?

Мел. IIб

4. Ни сиві волки пою, 2
А в коморойці стою.

Мел. IIa

5. *Й* у коморойці стою 2
Й у Василька ся прошу:

Мел. I

6. Пусти мня, Васильку, з комори, 2
7. Десь ту моя мамка говорить, 2
8. Ой десь ту мій татко говорить. 2
9. Ой вийди, Оксанко, з комори, 2
10. Покажи личийко родови, 2
11. Бо твому родови не мило, 2
12. *Що* твого личийка не видно. 2

27

Мел. IIa

1. Ой князю ти наш, князю, 2
Ой витай до нас, витай.

Мел. I

2. Ти нашу столицю звойовав, 2
3. Ти наше дитячко собі взяв. 2
4. Ти нашу квіточку нам придай. 2
5. Тут наша дітинка бідує, 2
6. Тут наша дітинка змарніла, 2
7. Через цілий тиждень не їла. 2

28

Мел. I

1. Ой чи була-сь, мамко, в крамниці, 2
2. Чи купила-сь хустку донечци? 2

Мел. IIa

3. Хусточку-шалівочку 2
Ой на три бережийка,

Мел. IIб

4. Ой на три бережийка, 2
Би була до личийка.

29

Мел. IIa

1. Ой моя люба мамко, 2
Завий же мене гладко.

Мел. IIб

2. Завий же мене гладко, 2
Чий би мня любив дахто.
3. Чий би мня любив дахто — 2
Василько молодийкий.

30

Як завивають хустку, чипиць

Мел. I

1. Сідай си, Оксанко, на лаву, 2
2. Ти тепер дістала похвалу. 2

3. Сідай си, Оксанко, на звязя, 2
4. Дістала-сь Василька, як князя. 2
5. Він твоє личенько прикрасив, 2
6. Золоту коруну положив. 2

31

Мел. I

1. Вже би ти, Оксанко, думати, 2
2. Як маєш свекорця кликати. 2
3. Кликала би-м свекром, не буду, 2
4. Кликала би-м татку та й буду. 2
5. Вже би ти, Оксанко, думати, 2
6. Як маєш свекрицю кликати. 2
7. Кликала би-м свекро, не буду, 2
8. Кликала би-м мамков та й буду. 2
9. Вже би ти, Оксанко, думати, 2
10. Як маєш кісочку чесати. 2
11. Не чеши кісочку в окілки, 2
12. Не ставай до ради, де дівки. 2
13. Ой ставай до ради, де жінки. 2

32

Мел. IIa

1. Вчора-сь була дівочка, 2
А сьогодні жіночка.
2. Ой казала нам мати 2
Вже більше не ладкати.
3. Ой казав же нам отиць, 2
Що вже вісілю кониць.

33

Кухарці ладкают:

Мел. I

1. Помай Біг, кухарко, ти до нас. 2
2. Чи є в тя гостинка ой про нас? 2

Мел. IIa

3. Та й лижечки точені, 2
Ми гості запрошені.

Мел. IIб

4. Ми собі, не старості, 2
Ми запрошені гості.

34

Мел. IIa

1. Ой гостинку намносят, 2
Лиш староста не просят.

Мел. IIб

2. Ой їджте, гості, пийте, 2
Чи з перцьом, чи ни з перцьом,
3. Чи з перцьом, чи ни з перцьом. 2
Коби з ласкавим серцьом.

35

Мел. IIa

1. Староста ся встидає, 2
За двері ся ховає,

Мел. IIб

2. За двері ся ховає, 2
Бо горілки не має.
3. Бо він горілку випив 2
Із кухарков в коморі.

Мел. IIa

4. Не стій, старосто, в корчи, 2
Йди нам горілки точи.

Мел. IIб

5. Ой не точи нам стеблом, 2
А принеси нам з ведром.
6. Не водиці з керниці, 2
А горілки з крамниці.
7. Ми не такого роду, 2
Що би-сьме пили воду.

36

Як із-за стола виводив староста людей

Мел. IIб

1. Й устаньмо, гості, встаньмо, 2
Честь Богу й хвалу даймо.

Мел. III

2. Господареви, господинойці, \
тим пишним кухарочкам /2

Мел. IIб

3. За хлібопоставліня, 2
За миле припрошіня.
4. Ой їли гості й пили, 2
Сорому не зробили.

37

Мел. I

1. Уходи, старосто, до хати, 2

Мел. IIa

2. Газді подяковати, 2
«Многа літ» заспівати.

38

Як в'ють вінці

Мел. I

1. Із долі сонійко вгору йде, 2
2. В городку Оксанка зіля жне. 2
3. Ой за ню мамка післи шле. 2
4. Скорийко, дітинко, ни бався, 2

5. *Ти тото зілічко ізжинай, 2*
6. *На білу хусточку ти складай. 2*

Мел. IIa

7. *Ой неси бервіночок, 2*
Буде ти на віночок.

39

Мел. IIa

1. *Ой занесено зіля 2*
З городку на подвір'я.

Мел. IIб

2. *Ой оно занесено 2*
Та й ни благословлено.

(Тогди староста благословит тото зіля):

Гей проше, проше, народе званний, збранный з чотирьохсторонний, яких вас Господь зобраз до сьої обрubi⁴, на сей дах веселий. Так наш молодий просит на хвильку тишини! Так він просит насамперед Господа Бога, Сотворителя світу, що всьо ту сотворив, усим управляє. Так він просит дванадцять угодників Божих, які коло його престолу, як динь, так і ніч Богу моляться за нас. Так він просит нанашки, які коло його христу стояли, за нього Богу молилися і заповідями Божими по світу ходити обіцяли. Так він просит усі родичі — близькі й далекі. Він бив маленьким, у непевнім розумі, комусь докорив, комусь доказав, з когось ся посьміяв. Так він мило, уклінно просит через мої уста ті всі злі вчинки йому відпустити, а молодому бервінок на віницю поблагословити!

(Усі гості): *З Богом святим!*

(Староста): *З другим словом! (Усі гості): З Богом святим!*

(Староста): *З третим словом! (Усі гості): З Богом святим!*⁵

40

Мел. I

1. *Ой блаяло біле ягнятко, 2*
2. *Дало нам ягнятко клуб'ятко. 2*
3. *По двору пчїлка гуче, 2*

Мел. IIa

Староста нитки суче.

Мел. I

3. *Ой сучи, старосто, ниточки, 2*

⁴ Обруба — хата.

⁵ Слова старости зап. від Леляка Миколи Антоновича, 1940 р. н.

Мел. IIa

4. *Ой товсті ни тонийкі, 2*
Лиш коби щасливийкі.
5. *Вийтися, вінки, гладко, 2*
Як солодийке ябко.
6. *Ой гладкі ни гладийкі, 2*
Лиш коби щасливийкі.

41

Мел. I

1. *Уходи, старосто, до хати, 2*
2. *Забери си з стола солому 2*

Мел. IIa

3. *Та й неси до стодоли 2*
Межи рогаті воли.

Мел. IIб

4. *Межи воли рогаті, 2*
Би молоді богаті.

42

Мел. I

1. *Ізбирайся, мамко, в кожушок 2*

Мел. IIa

2. *Та й іди танцьовати, 2*
Бо-сь давно танцьовала.

Мел. IIб

3. *Бо-сь давно танцьовала, 2*
Музикам ся кланяла.

43

Мел. IIб

1. *Покотилися вінки 2*
Із хати до комірчи

Мел. IIa

2. *Тисовими лавками, 2*
Золотими квітками.
(Усьо, вінці звили.)

Раньче в нас у суботу вісіля ни було, а було в читвирь. В читвирь вили вінці. Вили молоді й молодому, дружкам і дружбам раньче, а тепер ніт. Вили в хаті молодого. В рушниках ходили. (А тупир ся так боят, рушника би ни взяв, дружба би вінциць ни взяв, аби ни знати...).

Гості так уже вичікуют сватів зараз. О! Чуют, ідут граючи, співаючи, вівкаючи. Тут тоті свашки ладкают, молодой, ту молодого ідут, приходят, ладкают. Файно. Я тепер вісіля ни люблю.

Як привели до молодого молоду, то мама молодого давала перше молодому лизанку, а потім молоді і всім гостям. Лизанка була з меду.

Як прийшли свати, староста гострит топір, і голову молоді «стинали».

44

Мел. IIa

1. Староста топір гострит, 2
На молоду ся злостит,
2. Хоче ї шийку стягти, 2
Пав'яний вінок зняти.

45

Мел. IIб

1. Проше, родинко, проше, 2
Квіточку ціловати.

Мел. IIa

2. Ой цюлюй, татку, квітку, 2
Бо я вже на відлітку.
3. Ой цюлюй, мамко, квітку, 2
Бо я вже на відлітку.

Мел. IIб

4. Як буду відлітати, 2
Бдеш, мамко, банувати.

46

Мел. I

1. Ой не бануй, мамко, за мною, 2
2. Ой ни всьо я взяла з собою, 2

Мел. III

3. Лишаю тобі 2 \
- ой слідки по дворови. /2

Мел. IIa

4. Ой слідки по дворови, 2
А слезки по столови.
5. Вибивай, мамко, клинці, 2
Куда'м вішала вінці.

Мел. IIб

6. Не бду їх вибивати, 2
Буду їх шанувати.
7. Буду їх шанувати, 2
Дитинку споминати.

Мел. IIa

8. Файнийка й у мня була, 2
Файнийко мня служила,

Мел. IIб

9. Файнийко мня служила 2
Водиці ми носила.

46

Мел. I

1. Високо сонійко над нами, 2
2. Прощайся, Оксанко, із нами, 2

Мел. IIa

3. Червона калиночка 2
Згори ся похилила.

Мел. III

4. Вже ся Оксанка 2 \
- родинці відклонила. /2
5. Летят галочки у три рядочки, \
- зазулька попереду. /2
6. Ідут дружечки у три рядочки, \
- Оксанка попереду. /2

Мел. IIб

7. Дружечки заспівали, 2
Оксанка заплакала.
(То вже як взяли, вже пішла)

47

Мел. III

1. Ой віддала-сь ня, ой мамко моя, \
- на високе підгіря. /2

Мел. IIб

2. На високе підгіря, 2
На широке подвіря.

Мел. I

3. Я тото подвіря не сходжу, 2
4. Ой я чуджій мамці не вгоджу, 2

48

Мел. III

1. Ой під вишнями, під черешнями \
2. Оксанка чайі мила. /2

Мел. IIб

3. Ой мила, недомила, 2
Свої мамці вгодила.

Мел. III

4. Ой під вишнями, під черешнями \
- Оксанка чайі мила. /2

Мел. IIб

5. Ой мила, перемила, 2
Свекрусі не вгодила.

49

Як чіпкают молоду

Мел. IIб

1. По двору голуб скаче, 2
За столом мамка плаче.

2. Ой плаче та й ридає, 2
Дитинку пропиває.

Мел. I

3. Чи ти мене, мамко, купила, 2
4. Що ти мене, мамко, пропила? 2
5. Я собі дитинку кохала, 2
6. Ой їа чужим людьом придала. 2

(То вже в хустку завивали. Колись надівали білило. Типирь білила нима).

50

Мел. I

1. Не знимай, старосто, вельончик, 2

Мел. IIa

2. Мені мамка купила, 2
Я щи маленька біла.

Мел. IIб

3. В чамайданчики склала, 2
Вби-сь ся, дитинко, вбрала.

Співанки (коломийки) на вісілю

Мел. IV

♩ = 172 Речитативно

Ой а що ж то то, ой а що ж то то

в ко мо рой ці гу та є?

Ой заплачеш, дівко біла, в перший понеділок,
Як ти здоймаєш із голови зеленийкий вінок.

Ой заплачеш, дівко біла, й у перший вівторок,
Як ти прийде на голову гадочок щось сорок.

Ой заплачеш, дівко біла, й у першу середу,
Як тя вдарит леда біда по личку спереду.

Ой заплачеш, дівко біла, ой у перший читвирь,
Було собі походити дівочков щи й типирь.

Ой заплачеш, дівчинонько, й у першу п'ятницю,
Як ни зможши викликати із корчми п'яницю.

Ой заплачеш, дівчинонько, й у першу суботу,
Як згадає ти свекриця за всяку роботу.

Ой заплачеш, дівко біла, й у першу неділю,
Доле моя нещаслива, де я тя подію.

Ой віддай ня, мамко моя, віддай ня, віддайня,
За п'яницю, моя мамко, не дай ня, не дай ня.

Волієш ня, моя мамко, за злодія дати,
Злодій буде в криміналі, а я буду гуляти.

Ой дівчата молодийкі, ни віддавайтеся,
Як то тяжко газдовати, мене спитайтеся.

Била мене моя мамка біла по битому,
Щоби я ся не дивила в вічка женатому.

Ой старосто, старостойко, бодай-ісь старостив,
Цілу нічку я співала, ти мене ни гостив.

У нашого старостойка кучерики білі,
Дай му, Боже, старостити кожної ниділі.

Ой старосто, старостойко, та я твоя свашка,
Ходи зо мнов до стодоли, покажу ти пташка.

Чи чули ви, добрі люди, отаку новину,
Що староста кухарочці ізробив дітину.

Ой бо наша кухарочка — то велика пані,
Гостинку нам ізварила, як у ресторані.

Ой бо наша кухарочка — велика титула,
Якась біда кухарочку за ручку вщипнула.

Ой дружечка додружчила коло молодої,
Єдну мала шалівочку, позбулася й тої.

Ой ти дружбо, кажи, дружбо, то би ти дружбити,
Та ти собі не задружбив у пушки їмити.

Молодий ся заталапав, та бде мати жінку,
А дружбище-сиротище тільки за горівку.

Подивися, Оксаночко, чи великі вікна,
Як тя буде Василь бити, би-сь від нього втікля.

Ой не біся, Оксаночко, не біся, не біся,
Як тя буде Василь бити, ти до нього смійся.

Ой була би-м, мамко, знала отакої долі,
Була би-м си походила дівочков доволі.

(Співачка: Цілу ніч переспіваю, нагадуюся, одна
за другов десь є... — прим. Г. С.).

Віддала сь ня, мамко моя, віддала, віддала,
Як зелену колопеньку в болото стоптала.

Як зеленій колопенці й у болоті гнити,
Ой так міні, моя мамко, із нелюбом жити.

Любила-м тя, Васильчику, любила, любила,
Так тя мамка ни любила, як тя породила⁶.

⁶ Зап. Ганна Сокіл 22 липня 2001 р. у с. Верхня Рожанка Сколівського р-ну Львівської обл. від Пилипів Ганни Миколаївни (Гафійинки-Кудрички), 1937 р. н.